

УДК 327.8(73:510)

DOI <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2025.32.33>

РОЛЬ «М'ЯКОЇ СИЛИ» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ІДЕОЛОГІЧНОГО ПРОТИБОРСТВА КНР ТА США

Константинюк Світлана,*аспірантка кафедри міжнародних відносин та суспільних комунікацій
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
ORCID ID: 0009-0007-1889-8401*

Стаття розглядає особливості використання стратегій «м'якої сили» США та КНР в рамках ідеологічної боротьби та змагання за лідерство на міжнародній арені в епоху постбіполярності. Стверджується, що в умовах протистояння на інформаційно-психологічному, та особливо когнітивному, рівнях обидві держави використовують доволі агресивні моделі «м'якого» впливу, як на нейтральних акторів, так і на акторів-союзників та партнерів одне одного. Автор ділиться міркуваннями щодо ефективності тих чи інших підходів та засобів «м'якої сили» конкуруючих сторін, а також аналізує їх в рамках SWOT-аналізу.

Беручи до уваги досвід використання «м'якої сили» США, автор наголошує на проблемі відсутності нових підходів та практик у використанні невійськових методів впливу, що є необхідним для держави, яка претендує на статус єдиної наддержави сучасності. Поява нових викликів та загроз, які перешкоджають стабільному пануванню США, таких як поява нових геополітичних гравців, які претендують на лідируючу роль на міжнародній арені, невиважена зовнішня політика щодо країн Близького Сходу, відсутність налагодження процесів демократизації в колишніх країнах-членах СРСР та відсутність балансу у продукуванні «м'якої» та «жорсткої» сили між США та країнами-партнерами неминуче призвели до кризи ідеї ліберального світопорядку.

Аналізуючи спроможності «м'якої сили» КНР в контексті ідеологічного протистояння, автор наголошує на її негнучкості. Вона зумовлена передусім такими факторами як відсутність розвинутої та багатосторонньої мережі агентів «м'якої сили» Китаю, а також її внутрішньою спрямованістю, насамперед захистом режиму КНР. Окрім цього, самодискредитація КНР у сфері забезпечення прав та свобод громадян, а також її сприйняття як загрози в регіоні та світі, яка безумовно зумовлена сек'юритизацією та негативною «м'якою силою» з боку США, не дає змогу лідеру азійського регіону налагоджувати довірливі відносини з іноземними аудиторіями. Разом з тим в статті наголошується на високому потенціалі у творенні та генеруванні «м'якої сили» КНР, як поки що єдиної альтернативи подальшій «американізації світу».

Ключові слова: «м'яка сила», «жорстка сила», безпека, виклик, ідеологічне протистояння, Китай, США, «нова холодна війна», гібридна війна, пропаганда, маніпулювання.

Konstantynyuk Svitlana. The role of soft power in the context of modern ideological confrontation between China and the USA

The article examines the specifics of the use of soft power strategies by the United States and China in the context of the ideological struggle and competition for leadership in the international arena in the post-bipolar era. It is argued that in the conditions of confrontation at the information-psychological and especially cognitive levels of influence, both states use rather aggressive models of «soft» influence, both on neutral actors and on actors who are allies and partners of each other. The author shares his thoughts on the effectiveness of certain approaches and means of competing states, and also analyzes them within the framework of a SWOT analysis.

Considering the experience of using soft power by the United States, the author notes the problem of the lack of new approaches and practices to the use of non-military methods of influence, which is necessary for a state claiming the status of a single superpower of our time. The emergence of new challenges and threats that hinder the stable dominance of the United States, such as the emergence of new geopolitical players claiming this role, an unbalanced foreign policy towards the Middle East, the lack of democratization processes in the former USSR member states and the lack of balance in the production of soft and hard power between the United States and partner countries have inevitably led to a crisis of the idea of the liberal world order.

Analyzing the capabilities of the soft power of China in the context of ideological confrontation, the author concludes about the lack of its flexibility. It is due to such factors as the lack of a developed and multilateral network of agents of the soft power of China, as well as its obvious internal focus. In addition, the self-discrediting of China in the field of ensuring the rights and freedoms of citizens, as well as its perception as a threat in the region and the world, which is certainly due to securitization by the US, does not allow the leader of the Asia region to establish trusting relationships with foreign audiences. At the same time, the article notes the high potential in the creation and generation of soft power of China, as the only alternative to the Americanization of the world.

Key words: soft power; hard power; security; challenge; ideological confrontation; China, USA, new Cold war; hybrid warfare; propaganda; manipulation.

Актуальність дослідження. В умовах висхідної напруженості на міжнародній арені, та все гучніших дебатів про природу трансформаційних процесів світового порядку зростає зацікавленість до оцінки спроможності великих держав, таких як США та КНР, впливати на глобальний порядок денний. Амбіції Китаю в конкурентній боротьбі з «надпотужною імперією з погано прихованими амбіціями на одноосібне світове панування» [1, с. 43] вимагає нарощення окрім ресурсів жорсткої сили власного «м'якого» потенціалу. Така необхідність зумовлена багатьма факторами, основні з яких – це роль «м'якої сили» США у становленні та утриманні безумовного лідерства на міжнародній арені після завершення «холодної війни», а також врахування сучасних умов, можливостей та тенденцій у веденні протиборства за уми та серця іноземних аудиторій. Слід додати, що сама концепція «м'якої сили» в рамках аналізу ідеологічного протиборства двох наддержав перестає обмежуватись розглядом ресурсного та інструментального потенціалу привабливості актора, а радше концентрується на здатності обидвох, по-перше, інтенсифікувати позитивний досвід взаємодії в конкурентному середовищі з акторами, які є в зоні інтересів заявника, та, по-друге, вміти знаходити такі підходи, які нівелюють привабливість конкурента. Таким чином виникає необхідність у з'ясуванні сильних та слабких сторін «м'якої сили» КНР та США, а також можливостей та ризиків у її нарощуванні в умовах суперництва.

Мета статті – визначити та дати оцінку основним підходам до використання «м'якої сили» США та КНР в рамках їх сучасного ідеологічного протистояння.

Нові виклики для «м'якої сили» США в контексті трансформації міжнародного порядку. Після завершення «холодної війни» США стали єдиною гіпердержавою, яка після розпаду СРСР претендувала на довгострокову однополярність. Втім, ефект «кінця історії» та сподівання на довгостроковість американського панування не виправдали своїх очікувань, що було спричинено передусім: (1) непопулярними та недалекоглядними зовнішньополітичними рішеннями щодо країн Близького Сходу; (2) появою нових гравців, які претендують на конкуренцію з США; (3) нівелюванням необхідності у виробленні стратегій впливу на акторів-партнерів (передусім країн ЄС); (4) відсутністю бачення інтеграції держав колишнього СРСР в контекст ліберального світопорядку; (5) недооцінкою викликів та загроз нового тисячоліття. Хоча з огляду на вищезазначені фактори як в науковому, так і практичному дискурсі наголошується на кризі американського бачення світового порядку, наразі потенціал «м'якої сили» [надалі: МС] є непохитним з огляду на ті можливості, ресурси та інструменти, якими володіють США. Окрім цього, для розуміння природи американської МС, слід згадати історію появи цієї концепції. Її автор Дж. Най хоч і визнає помилковість та недалекоглядність американських стратегій щодо тих акторів, які щойно стали на шлях демократизації [2, с. 96], втім саме поява концепції МС стала аргументом в користь нівелюванні ідеї американського занепаду («American decline») [3, с. 39]. Отже, можна погодитись, що саме безумовне лідерство у продукуванні МС США в час, коли сила на міжнародній арені не обумовлена тільки військовим потенціалом держави, робить палкі дискусії про процес втрати лідерства США невдячною справою.

Втім, якщо визначати МС як «...наявність та використання таких ресурсів та інструментів актором-заявником щодо актора-реципієнта, що може змінити сприйняття або поведінку останнього, а також підтримати сприятливе відношення до себе в рамках власних інтересів» [4, с. 100], то вагомим є саме аналіз вироблення підходів до застосування МС в контексті зовнішньополітичних відносин з конкретними акторами та з врахуванням національних інтересів заявника, тобто генератора МС. Тут доречним буде застосувати аналіз Стратегій національної безпеки, які визначають зокрема місце і роль публічної дипломатії як основного інструменту МС. В даному контексті слід звернути увагу на проблемність підходу публічної дипломатії як засобу національної безпеки, яка висвітлена в Стратегії національної безпеки за адміністрації Д. Трампа: «...ми розроблятимемо комунікаційні кампанії для посилення американського впливу та протидії викликам ідеологічних загроз, які походять від радикальних ісламістських груп і країн-конкурентів. Ці кампанії дотримуватимуться американських цінностей і викриватимуть ворожу пропаганду та дезінформацію» [5, с. 35]. Розуміння МС та публічної дипломатії як інструменту розв'язання проблем на короткострокову перспективу є хибним підходом як демонструє історичний досвід. Натомість Стратегія національної безпеки Дж. Байдена 2021 р. [6, с.2-3] фокусується на контексті сильних демократичних альянсів, стабілізації міжнародної системи, глобального розвитку, важливості та користі демократичних цінностей та прав людини та неодноразово на необхідності уникнення збройних конфліктів. Саме такі принципи та цілі не тільки зумовлюють значне іміджеве зростання США, а і здатні продемонструвати їх стійкі лідерські позиції, адже як зазначає Х. Барреч «...консолідація демократії, розширення прав та можливостей людей є частиною приваблення» [7, с. 490]. Як бачимо, адміністрація Дж. Байдена відійшла від ідеї «наддержави», яка не зацікавлена в «митті вікон», що свідчить про засвоєний урок щодо пріоритетності у використанні «жорстких

інструментів» на користь «м'яких» [8, с. 84]. Окрім того, що і під час Форуму глобальної безпеки Центру стратегічних і міжнародних досліджень 2013 р. тодішній міністр оборони США Ч. Гейгель наголосив на важливості розуміння уявлень іноземних аудиторій щодо США та необхідності подальшого збереження бачення США як символу свободи [3, с. 154], що неможливо без вироблення нових практик «м'якої присутності» США у світі, враховуючи аналіз уявлень та сприйняття конкретного актора-реципієнта американської МС.

Безумовно, основою американського лідерства поза економічною та військово-політичною присутністю, є глобальна інформаційна та культурна присутність. Знаний дослідник МС Г. Онезрге наголошує на тому, що після терористичних атак у 2001 р. культура привертає до себе значно більше уваги як безпековий інструмент [3, с. 98]. Існує думка, що споживання американського масовокультурного продукту стало важливим фактором у прийнятті «військових та дипломатичних форм американізації» [9]. Так, в уявленні європейських країн, основною проблемою культурної безпеки до появи міграційної кризи був тиск американської масової культури, яка почала експортуватись США ще в період «холодної війни» та мала відчутну політичну обумовленість. Якщо ж говорити про розуміння таких підходів США у Китаї, то хоч режим і підлаштовує масовокультурні та інформаційні впливи США в рамки дискурсу культурної загрози, все ж дослідження демонструють ефективність такого способу «приваблення» китайської молоді. Так, дослідження західних дослідників в 2015 р. демонструє, що американська культура дієва і донині – американські знаменитості, які стали агентами приваблення країни в КНР, сприяють прихильному ставленню населення до США більше, ніж китайський режим зменшує його [10, с. 4]. Варто зазначити, що такий успіх зумовлений специфікою американського масовокультурного продукту, який є доступним з точки зору форми та змісту для представників будь-якої культури. Така універсальність дозволяє легко проникати в будь-який культурний простір, та взаємодіяти з традиційними національними культурами.

Отже, розглянувши основні аспекти сучасної МС США в умовах постбіполярної епохи, можна сформулювати наступні переваги, недоліки, можливості та ризики у її подальшому використанні.

Таблиця 1

SWOT-аналіз МС США в контексті протистояння з КНР

Сильні сторони	Слабкі сторони
Лідерство у продукуванні культурних та ціннісних благ, які легко розкодовуються в сприйнятті реципієнта (зокрема через взаємодію та поглинання інших культур)	Криза іміджу США в постбіполярну епоху
Висока продуктивність у виготовленні та експорті масовокультурного та інформаційного продукту	Інтерпретація реципієнтом масовокультурних та інформаційних впливів США як американський «культурний» та «медійний імперіалізм»
Широка мережа агентів МС	Відсутність чітких та дієвих стратегій МС щодо конкретних акторів
Широка мережа акторів-реципієнтів, на яких здійснюється довгостроковий вплив МС	Створює відчуття домінування через універсальність культурних та ціннісних благ (проблема гомогенізації та стандартизації)
Багатовекторність та довготривалість проявів через інструменти МС (культурна, освітня, оборонна, кібер- та медіадипломатія, наукова дипломатія та ін.)	Невчасність у виробленні стратегій МС щодо тих акторів-реципієнтів, які корелюють з національними інтересами США.
Можливості	Ризики
Сек'юритизація акторів-суперників та підсилення колективної МС країн Західного блоку	Зростаюча ефективність МС КНР як на нейтральних акторів, так і акторів-союзників США
Знаходження нових підходів до самопрезентації серед країн-партнерів	Провокування конфлікту через блокування діяльності КНР, зокрема, у сфері публічної та культурної дипломатії
Підсилення стратегії МС щодо країн азійського регіону як фактор колективного стримування КНР	Недієвість підходів у використанні МС щодо акторів азійського регіону
Інтенсифікація публічної дипломатії та підтримки держав, які ініціюють процеси демократизації та тіснішу взаємодію з країнами Заходу (зокрема Україна, Грузія, Молдова і т.д.)	Відсутність довіри міжнародної прозахідної спільноти до спроможності США відстоювати та захищати ідею демократії та свободи на глобальному рівні
Вироблення та застосування контрстратегій в контексті дедалі більшого впливу КНР на акторів-партнерів	Непереконливість контраргументів на тезу щодо невтручання у внутрішні справи акторів-партнерів

З огляду на аналіз, який представлений вище, можна стверджувати, що не дивлячись на високий рівень потенціалу МС та здатність США «експортувати» культурні та ціннісні блага на глобальному рівні, основною проблемною точкою залишається відсутність бажаної для актора-реципієнта взаємодії, яка б не опиралась на принцип домінування та підпорядкування та уникала таких наслідків як «природний конфлікт» з місцевою, не американізованою ідентичністю. Можна припустити, що саме відсутність акценту на діалозі держав та рівноцінній взаємодії культур і є причиною кризи американського лідерства, адже відкриває можливість появи таких акторів як КНР, які наголошуватимуть на своєму контрасті щодо відсутності політичного, економічного та культурного тиску на акторів-реципієнтів.

Диференційованість акторів, на яких США мали інтерес здійснювати вплив як глобальний лідер, не дозволила вчасно, якісно та повною мірою виробити та застосувати стратегії МС, які б привели до якісних результатів. Так, якщо говорити про акторів-партнерів, то тут слід говорити радше про делегування у творенні колективної МС країнам ЄС, в той самий час перебираючи на себе більш «жорсткі» зобов'язання в утриманні світового порядку. Така нерівновага у взаємодії з акторами-союзниками неминуче призвела до так званої кризи ліберальної ідеї та довіри до лідера західного світу. В той самий час ефект «кінця історії», про який згадувалось вище, змарнував час та можливість подальшої ліберальної та демократичної інтеграції колишніх країн-учасниць СРСР, що призвело до появи ідей та реалізації реваншизму рф. Разом з тим, дієвість МС США в КНР (яка безумовно охоплює не тільки безпосередні впливи на населення Китаю, а й основних акторів азіяського регіону), ще слід з'ясувати. Можна припустити, що США для утримання свого статусу єдиної наддержави мусить знаходитись в стані суперництва. Розвиток визначається у конкурентній боротьбі, адже в часи «холодної війни» МС мала конкретне призначення – стримування комунізму. Втім МС – це той зовнішньополітичний інструмент, який використовується на довгострокову перспективу, тому про її ефективність варто говорити в контексті подальшого розвитку протистояння МС США та Китаю.

Конкурентоспроможність КНР у задіянні «м'якої сили»: „китайська мрія» vs. «американська мрія». Слід вважати, що звернення до МС є онтологічною основою сутності зовнішньої політики Китаю, яка походить від уявлень Сунь Цзи про підтримку миру, уникаючи війни [7, с. 491]. Можна припустити, що МС Китаю, разом з культурною дипломатією має дещо оборонну природу, адже розглядається в контексті захисту від деструктивних американських імперіалістичних впливів. Не дарма Сі Цзіньпін визначає культурну безпеку як окрему категорію безпеки разом з військовою безпекою та соціальною безпекою, що є доволі логічним, зважаючи на історично зумовлену американізацію в регіоні [11, с. 265].

Фокусування режиму на культурному захисті від вестернізації дійсно є не безпідставною, зважаючи на спроби впливу США на молодь Китаю. Така мета є виправданою з огляду на тяжіння до американської масової культури серед більш космополітичних китайських громадян та тих груп населення, які є нейтральними щодо політики режиму. Можна припустити, що потенційне послаблення «культурної оборони», або ж «культурного відмежування» Китаю, та, відповідно, посилення культурної присутності США зможе розвинути таку тенденцію. Так, поширення ідей антиамериканізму та критицизм в сторону американської моделі МС, на думку деяких науковців, є всього лиш «негативним симптомом її ефективності» [12, с. 222].

Якщо ж вже розглядати культурний аспект МС КНР, то поява «китайської мрії» на противагу американській є симптоматичною, адже відображає бачення Китаєм себе конкурентною силою по відношенню до США. Втім, формалізація наративів та фіксоване його поширення не приносить бажаних результатів. Окрім того, просування таких наративів в рамках стратегії МС як антитези до панівних в регіоні та світі не надає їй більшого капіталу привабливості. Так, не дивлячись на приєднання певних акторів до АСЕАН та ініціативи «Один пояс, один шлях» не відповідають взаємністю привабливості «китайської мрії» [13, с. 8]. Окрім цього, переважає думка, що «китайська мрія» є націоналістичною концепцією, яка ідентифікується західним світом як фактор загрози для міжнародної системи безпеки. Можна також припустити, що прояви китайської МС не достатньо підлаштовані для когнітивного сприйняття реципієнтом.

Іншим фактором, який заважає конкурувати в МС КНР з США, є дисбаланс у баченні різних аспектів політики Китаю міжнародною спільнотою в умовах динамічного підйому країни, що призводить до різкого «контрасту між культурною привабливістю та політичною недовірою» [14]. Прояв такої політичної недовіри транслюється у випадку кейсу китайської платформи 16+1 2021 року, яка була спрямована на поглиблення взаємовідносин з європейськими країнами та сприймалась європейським політичним істеблішментом як загроза ЄС, не дивлячись на очікування Китаєм визнання себе як помічника у «відродженні Європи» [15, с. 375].

Слід додати, що політична недовіра до КНР зумовлена не тільки військовим та економічним лідерством в регіоні, значними фінансовими вливаннями в країни третього світу, недемократичним режимом, який порушує права та свободи людини, а й загрозою військового протистояння США та Китаю зокрема в Тайвані. Так, МС Китаю щодо Тайваню стає засобом його повернення під власний контроль та домінування (культурного, політичного, інформаційного), що зумовлено зокрема і колоніальним минулим Тайваню. Очевидним прикладом є підрив тайванської ідентичності в очах міжнародного товариства, що досягається завдяки дискурсу спільного історичного минулого, поглибленню соціальних зв'язків між двома країнами, демонстрації Китаєм поваги до тайванських державних інтересів, посиленню економічної взаємозалежності та поширенню наративу щодо спільного «квітучого майбутнього» [16, с. 127].

Разом з тим, як на науковому, так і на практичному рівні так звана «політика невтручання» Китаю у внутрішні справи партнерів визнається як знакова перевага над підходами США у формуванні відносин з іншими акторами. Втім, питання, чи дискурс невтручання, який просуває КНР, відповідає дійсності, адже поглиблюючи економічну взаємозалежність в рамках економічних відносин з тими чи іншими акторами, а також інвестуючи в розвиток тих чи інших країн та регіонів, КНР може розраховувати на лояльність або політику невтручання бенефіціарів на свою користь у ході подальшого протистояння з США. Окрім того, важливим є те, що отримувачами дивідендів співпраці з КНР є нестабільні країни, нейтральні актори, або такі, які стали повноцінними учасниками західного блоку тільки в період після завершення «холодної війни».

Перелічені вище фактори, які дескредитують КНР в очах міжнародної спільноти нагтовхують на міркування щодо спроможності регіонального лідера мати виграшні позиції, ґрунтуючись виключно на інституціях «МС» КНР та запропонованій концепції „китайської мрії», яка б мала намагнутувати увагу світової спільноти. Втім, КНР змогла б в найближчому майбутньому фокусуватись на таких інструментах як „негативна МС» та сек'юритизація щодо США, тим самим завдаючи шкоди іміджу та репутаційній безпеці останнім.

Таблиця 2

SWOT-аналіз МС КНР в контексті протистояння зі США

Сильні сторони	Слабкі сторони
Виступає єдиною альтернативою МС США, яка пропонує ідею «стабільності та процвітання»	Дисонанс між привабливістю країни та політичною недовірою міжнародної спільноти щодо внутрішньої та зовнішньої політики
Високий потенціал у генеруванні МС (передусім економічний, соціокультурний)	Недієвість інститутів публічної дипломатії (наприклад Інститут Конфуція)
Якісна внутрішня публічна дипломатія	Використовується для збереження легітимності режиму
Можливості	Ризики
Фокусування на використанні МС щодо країн-учасниць БРІКС та країн африканського регіону	Несприйняття, апатія акторів-реципієнтів щодо форм, практик та засобів МС та лояльність внутрішньої аудиторії до процесів американізації
Створення загальних та диференційованих стратегій «м'якого» впливу щодо країн західного блоку	Недовіра акторів-реципієнтів до зовнішньополітичних намірів Китаю
Сек'юритизація США в тих країнах та регіонах, в яких США зазнали іміджевих втрат	Сек'юритизація КНР в регіоні
Ініціювання співпраці з державами в сфері інновацій з метою покращення власної репутації	Несприйняття акторами-реципієнтами позиціонування КНР як лідера
Знаходження нових форм співпраці з найближчими сусідами	Апатія або відмова реципієнтів від взаємодії (отримання економічної підтримки, взаємодія в рамках публічної дипломатії тощо.)

КНР завдяки своїй багатій культурі та історії володіє великим потенціалом МС, яка знаходить своє відображення у феномені, який описує Гідеон Рахман, а саме – «істернізації» [17]. Китай разом з Пд. Кореєю та Японією є очевидним лідером у реалізації культурної присутності Далекого Сходу у світі. Втім «альтернативність» східного світобачення, продиктованої КНР, має неоднозначні ефекти. З одного боку, вона являє собою набір протилежних американським цінностям, найголовнішою з яких є «комунітаризм на основі конфуціанської культури» [18, с. 124] та пропагує фокус на соціальному порядку, повазі до влади, стабільності, важливості гармонії та взаєморозумінню, що своєю чергою викликає

увагу західних аудиторій [18, с. 124]. З іншого боку, для того, щоб конкурувати з США в завоюванні прихильності міжнародної спільноти, недостатньо створювати рамки сприйняття себе як альтернативи США. Як влучно зазначають Сю Пін та Ван Лі, зарано говорити про можливість домінування китайської МС, адже про неї говорять «переважно як про образ, ніж як цілісну суть» [19, с. 166].

Окрім цього, глобальні амбіції КНР вимагають високого рівня конкурентоздатності власної МС. З огляду на беззаперечність високого потенціалу американської МС, перед Китаєм виникає завдання у виробленні нових форм та підходів «приваблення» на міжнародній арені. Таку саму оцінку певне слід надати ідеї багатополарності, на яку охоче опираються в описі своїх зовнішньополітичних принципів КНР та РФ. Так, кидати виклик західному пануванню без чітко визначеного бачення майбутнього з багатополарністю, не є ефективним підходом.

Дисбаланс у глобальній присутності обох акторів зумовлена ще одним немало важливим фактором – розвинена, багатовекторна мережа агентів МС США, для якої характерним є низький рівень урядового контролю. Підхід США, який зумовлений політичними та ідеологічними принципами, не може бути застосований в КНР, основним суб'єктом МС якої є уряд [20, с. 24]. Проте, варто додати, що перевагою МС КНР є налагоджена, хоч і специфічна внутрішня культурна дипломатія, яка не тільки служить безпечі режиму всередині держави, а і сприяє збереженню китайської ідентичності в діаспорі.

Втім, варто зазначити що успіхи КНР у генеруванні та використанні МС може нівелюватись в контексті інтенсифікації політико-ідеологічної боротьби з США. Такий інструмент як сек'юритизація, яка полягає у визначенні противника як небезпеки, широко використовується як США, так і Китаєм. Втім її наслідки є боліснішими для КНР, роблячи її вразливішою у сфері репутаційної безпеки.

Висновки. Отже, враховуючи загальний аналіз МС обраних акторів, можна стверджувати, що в той час, коли США намагаються знайти рівновагу між свободою та безпекою держави, КНР намагається знайти рівновагу між безпекою режиму та розвитком потенціалу своєї привабливості. Проблема знаходження цієї рівноваги зумовлює позитивний наслідок – обережність щодо використання «жорстких» методів у зовнішній політиці обома акторами. Окрім цього, такий баланс має підкріплюватись відповідністю стандартів (ціннісних зокрема) обох держав, аби дотримуватись критерію правдоподібності власної МС. Порівняти такий виклик для обох держав можна з ходьбою на канаті під час прискіпливих поглядів міжнародної спільноти. Втім, ця ходьба стає цікавішою в контексті подолання викликів та загроз як глобальних, так і внутрішніх.

Перегони озброєнь поступово трансформуються в перегони МС. Поки такі держави як КНР намагаються знайти рівновагу між утриманням влади режимом та трансляцією «тихоокеанської мрії», для країн західного блоку залишається грати наввипередки – знаходити нові стратегії МС для легітимізації себе як найпотужнішої сили на міжнародній арені. Втім, залишається сподіватись щонайменше на розуміння того, що, по-перше, «холодна війна 2.0» не обов'язково має перетворитись в гру з нульовою сумою, а МС «м'якої сили» США та країн Західного блоку не є достатньою умовою збереження лідерського статусу в часи глобальної турбулентності.

Література:

1. Картунов О. «Велика Хартія Епохи Знань» як дорожня карта встановлення світового панування. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 42–52.
2. Nye J. S. Public Diplomacy and Soft Power. *The Annals of the American Academy*, March 2008. Pp. 94–109.
3. Ohnesorge W.H. Soft Power: The Forces of Attraction in International Relations, Cham: Springer. 2020. 307 p.
4. Константилюк С. Сучасні теоретико-концептуальні підходи до розуміння «м'якої сили». *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, 2024. Vol. 49. С. 98–111.
5. National Security Strategy of the United States of America, Washington: The White House. December 2017. 55 p.
6. National Security Strategy. Washington: The White House, October 2021. 48 p.
7. Barrech M. D., Khan M. US-China Growing Competition in Soft Power. *Journal of Social Sciences Review*. 2023. Vol.3 (2). Pp. 490–499.
8. Sloan R.S., Borchert H. Soft Power als Lösung. Baden-Baden: *IFSch, OSZE-Jahrbuch*. 2003. Pp. 81–92.
9. Igarashi A. «Americanization»: An East Asian Perspective, *Items: Insights from the Social Science*. 2004. URL: <https://items.ssrc.org/temporary-conflicts/americanization-an-east-asian-perspective/> (Last accessed: 05.12. 2024).
10. Gries P., Cai H., Stroup R. D. Hollywood in China: How American Popular Culture Shapes Chinese Views of the «Beautiful Imperialist» – An Experimental Analysis, *The China Quarterly*. 2015. Pp. 1–13.
11. Kingsley E. Building National Cohesion and Domestic Legitimacy: A Regime Security Approach to Soft Power in China, *Politics*, 2015. Vol. 35 (3-4). Pp. 259–272.
12. Mirrlees T. American Soft Power, or, American Cultural Imperialism? *The new imperialists: Ideologies of empire*, Ed.: C. Mooers, Pub.: One World Press. 2006. Pp. 199–227.
13. Golub Ph. Soft Power, Soft Concepts and Imperial Conceits, *Mond Chinois-nouvelle Asie*. 2019. № 60. Pp. 8–20.

14. Buckley Ch. Chinese Embrace America's Culture but Not Its Policies, *The New York Times*. 2015. URL: <https://www.nytimes.com/2015/09/29/world/asia/china-united-states-culture-policy.html> (Last accessed: 02.12.2024).
15. Jakimów M. Desecuritisation as a Soft Power Strategy: the Belt and Road Initiative, European fragmentation and China's normative influence in Central-Eastern Europe. *Asis Europe Journal*. 2019. Vol. 17. Pp. 369–385.
16. Kalimuddin M., Anderson A. D. Soft Power in China's Security Strategy. *Strategic Studies Quarterly*. 2018. Vol. 12, №3. Pp. 114–141.
17. Easternization: «A game-changer for not just the world economy, but also for international politics». *Asian Review of Books*. 2017. URL: <https://asianreviewofbooks.com/content/easternization-a-game-changer-for-not-just-the-world-economy-but-also-for-international-politics/> (Last accessed: 06.12.2024).
18. Kang In Jung. The cultural identity of East Asia in the Age of Globalization: Westcentrism and Asian Values. *The Korean Journal of International Relations*. 2004. Vol. 44, № 5. Pp. 109–133.
19. Xu Ping, Wang Li. The China Model vs. American Soft Power: Going global and Peaceful. *Istanbul Gelisim University Journal of Social Sciences*. 2015. Vol.2, Issue 2. Pp. 153–170.
20. Дорош Л., Яблонська М. «М'яка» сила Китаю: оцінка ефективності та реакція на сучасні виклики. «Гуманітарні візії». 2021. Vol. 7, No. 2. С. 22–27.